

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія у дітей із церебральним паралічем

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол №5 від “19” жовтня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія у дітей із центральним паралічем
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/7,8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 40 год. Практичні заняття – 30 год Лабораторні заняття – 50 год. Самостійна робота – 240 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою курсу є формування глибоких знань про особливості цього захворювання, методи фізичної реабілітації та навичок розробки й реалізації індивідуальних програм терапії.</p> <p>Вивчення дисципліни "Фізична терапія у дітей із церебральним паралічем" дозволяє студентам отримати компетенції для ефективної роботи з дітьми, які мають ДЦП, забезпечуючи якісну реабілітацію, максимальне відновлення функціональних можливостей та інтеграцію у суспільство.</p>
Компетентності
<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p> <p>СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у</p>

заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність проводити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

Програмні результати навчання

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
7 семестр			
1.	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості організму дитини першого року життя. Анатомо-фізіологічні особливості ЦНС у дітей.	Студенти ознайомляться з основними особливостями будови та функціонування організму немовляти, включаючи системи травлення, дихання, кровообігу та терморегуляції. Вони навчаться аналізувати анатомо-фізіологічні відмінності центральної нервової системи дітей порівняно з дорослими, зокрема процеси мієлінізації, формування рефлексів і дозрівання нейронних зв'язків. Також студенти зможуть визначити основні вікові особливості розвитку організму та їхній вплив на догляд за дитиною в перший рік життя.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Особливості психомоторного розвитку дітей та підлітків. Схема нормального психомоторного розвитку першого року життя дітей.	Студенти навчаться визначити основні етапи психомоторного розвитку дітей та підлітків, а також фактори, що впливають на їхню нервово-психічну зрілість. Вони засвоять схему нормального психомоторного розвитку немовлят, включаючи розвиток моторики, мови, соціальної взаємодії та емоційного реагування. Також студенти зможуть оцінювати відповідність розвитку дитини віковим нормам і виявляти можливі відхилення для подальшої корекції.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Функціональні та соматометричні методи обстеження організму дитини.	Студенти ознайомляться з основними методами оцінки фізичного розвитку дитини, включаючи антропометричні вимірювання та соматоскопічні дослідження. Вони навчаться використовувати функціональні проби для оцінки стану серцево-судинної, дихальної та нервово-м'язової систем. Також студенти засвоять принципи аналізу отриманих даних для визначення рівня фізичного розвитку та функціонального стану дитини.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Етіологія та патогенез дитячих церебральних паралічів.	Студенти отримають знання про причини виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), включаючи генетичні, перинатальні та постнатальні фактори. Вони навчаться аналізувати патогенетичні механізми, що призводять до	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

		ураження центральної нервової системи та рухових порушень у дітей. Також студенти зрозуміють, як різні фактори ризику впливають на розвиток ДЦП та які профілактичні заходи можуть бути ефективними.	
5.	Тема 5. Основні клінічні форми дитячих церебральних паралічів. Подвійна геміплегія.	Студенти навчаються розрізняти основні клінічні форми ДЦП, включаючи спастичні, атетоїдні, атактичні та змішані варіанти. Вони зможуть характеризувати особливості подвійної геміплегії, її прояви, ступінь рухових порушень та супутні розлади. Також студенти засвоять принципи діагностики різних форм ДЦП та основні підходи до реабілітації таких пацієнтів.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
8 семестр			
1.	Тема 1. Особливості психічної сфери дітей з дитячими церебральними паралічами.	Студенти ознайомляться з особливостями психічного розвитку дітей із ДЦП, включаючи когнітивні порушення, емоційно-вольові розлади та особливості соціальної адаптації. Вони навчаються аналізувати індивідуальні варіації психічного розвитку залежно від ступеня ураження центральної нервової системи. Також студенти зможуть визначати ефективні підходи до корекційної роботи та психолого-педагогічної підтримки таких дітей.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Особливості проведення кінезітерапії в схемах реабілітації дітей з ДЦП (частина 1).	Студенти засвоять основні принципи кінезітерапії та її значення в реабілітації дітей із ДЦП. Вони навчаються підбирати та застосовувати вправи для покращення м'язового тону, рухової координації та гнучкості. Також студенти зможуть оцінювати ефективність кінезітерапії та адаптувати вправи відповідно до стану дитини.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Особливості проведення кінезітерапії в схемах реабілітації дітей з ДЦП (частина 2).	Студенти поглиблюють знання про методи кінезітерапії, зокрема нейром'язову стимуляцію, пасивні та активні вправи. Вони навчаються використовувати допоміжні засоби (ортопедичні пристрої, спеціальні тренажери) для відновлення рухових функцій. Також студенти оволодіють методами індивідуального підходу до дітей з різними формами ДЦП.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4.	Тема 4. Особливості проведення Іпотерапія як метод реабілітації дітей з ДЦП.	Студенти ознайомляться з механізмами впливу іпотерапії на моторні, сенсорні та психоемоційні функції дітей із ДЦП. Вони навчаться визначати показання та протипоказання до використання цього методу реабілітації. Також студенти зможуть оцінювати ефективність іпотерапії та складати адаптовані програми занять	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Особливості проведення Апаратні методики корекції опорно-рухового апарату при ДЦП.	Студенти ознайомляться з основними апаратними методиками корекції рухових порушень, такими як електроміостимуляція, біомеханічна корекція, ортопедичні пристрої. Вони навчаться визначати показання до застосування апаратних методик у дітей із різними формами ДЦП. Також студенти зможуть оцінювати результати лікування та адаптувати реабілітаційні програми відповідно до потреб пацієнта	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	80
Самостійна робота	10
Знання термінів	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за контроль самостійної роботи	Оцінка за додаткову роботу	Разом
80	10	10	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за всі отриманні заняття у підсумку може скласти 80 балів. <p>Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 80 балів), отриманих балів за контроль самостійної роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за письмову (додаткову)</p>			

роботу (написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, зарахування результатів неформальної освіти і т.д.) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні вміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні вміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні вміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література	
Основна	
<p>1. Соломойленко В.В., Яковенко Н.П., Петрешев І.О. та інші. Медична і соціальна реабілітація. R: ВСВ Медицина 2013.- 464с.</p> <p>2. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. - К.: Медицина, 2006-246с.</p> <p>3. Баришок Тетяна, Бандуріна Катерина. Гідрокінезітерапія як засіб адаптивної фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем.// Запорозький медичний журнал. – 2015– Т. 2, № 5. С. 190–193.</p> <p>4. Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків на заняттях з легкої атлетики / І.М. Бабій // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Науково-методичний збірник. – Вип. 2. – К., 2001. – С. 94-96.</p> <p>5. Товстенюк Ф. Особливості психомоторики розумово відсталих молодших школярів [Електронний ресурс] / Ф.Товстенюк // PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com, 2009. – Режим доступу до журналу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/p_p/2009_14/R1/Tovstenyuk.pdf</p> <p>6. Шинкарук А.І. Розвиток моторики і психіки: проблема активності та свободи: [монографія] / А.І.Шинкарук. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2012. – 200 с.</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. (0342) 59-60-20 https://kfte.pnu.edu.ua kfte@pnu.edu.ua
Викладач	Петрик Ольга Михайлівна
Контактна інформація викладача	olha.zastavna@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ☐ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ☐ Положення про запобігання академічному плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
--------------------------	--

	<p>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.);</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри фізичної терапії, ерготерапії студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації</p>

	<u>та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</u>
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>«Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</u>

Викладач: Петрик Ольга Михайлівна